

Forum Fridericianum in het ochtendlicht – St.-Hedwigs-Kathedrale. Zie blz. 122.

Tussen kunst en kitsch – vlooiemarkt in het Mauerpark. Zie blz. 219.

Favorieten

Drukte, winkels, overal evenementen, dat is het dagelijkse leven van Berlijn in een notendop. Maar er zijn ook plekken waar men een moment van rust kan vinden om tot bezinning te komen: vroeg in de ochtend voelt het Forum Fridericianum nog

als het centrum van de Pruisische koningsstad, het Invalidenfriedhof met het prachtige Scharnhorst-graf zit even vol tegenspraken als de Duitse geschiedenis. De Heckmann Höfe zijn een winkelparadijs, het Belvedere op de Pfingstberg biedt

Het fraaie landschap van de Havel – Belvedere op de Pfingstberg in Potsdam. Zie blz. 289.

IN EEN OOGOPSLAG

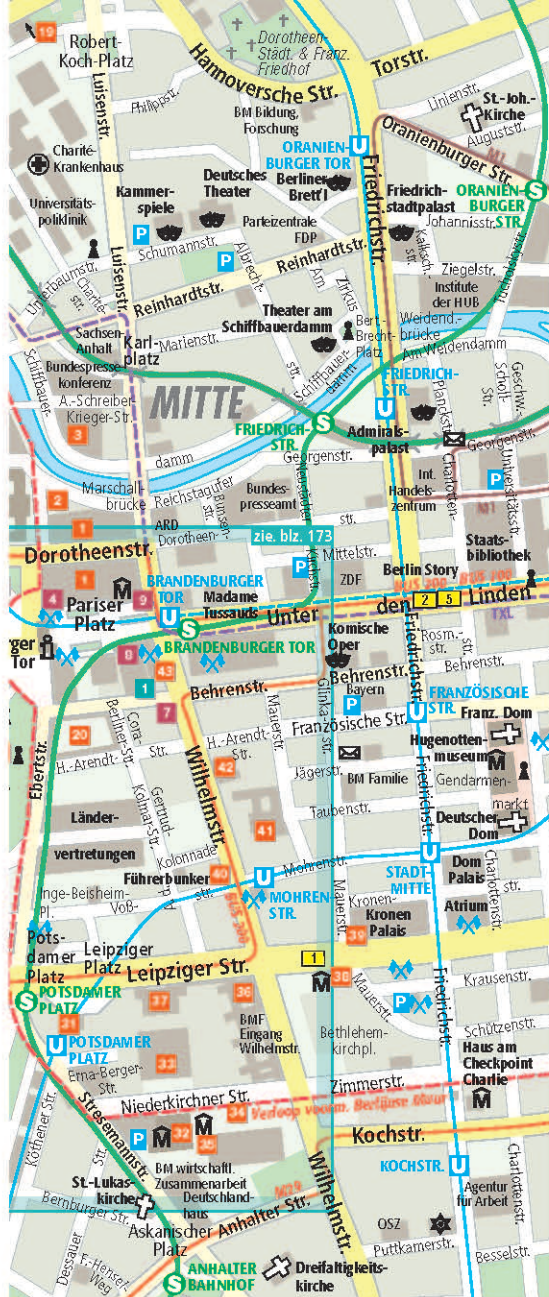
Friedrichshain en Treptow

Hoogtepunt

East Side Gallery: het langste stuk Berlijnse Muur dat nog over is vormt de grootste openluchtgalerie ter wereld, beschilderd door kunstenaars uit 21 landen. Zie blz. 228.

Op ontdekkingsreis

Een straat als monument – wandel over de Karl-Marx-Allee: de straat is 2,3 km lang, 90 m breed en moest met een bebouwing van zeven tot negen verdiepingen tellende flats in stalinistische stijl de etalage van de socialistische hoofdstad Berlijn zijn. Nu is de Karl-Marx-Allee, van 1950 tot 1961 Stalinallee geheten, het grootste architectonische monument van Europa en de juiste plek voor een korte ontdekkingsreis door de beginperiode van de DDR. Zie blz. 234.

Regieringstempel en Potsdamer Platz

Bezienswaardigheden

- 1 Jakob-Kaiser-Haus
- 2 Palais des Reichstags-präsidenten
- 3 Marie-Ellsabeth-Lüders-Haus
- 4 Paul-Löbe-Haus
- 5 Reichstag – zetel van de Duitse Bondsdag
- 6 Zwitserse ambassade
- 7 Spreebogenpark
- 8 Bundeskanzleramt
- 9 Kanzlerpark
- 10 Carillon
- 11 Kongresshalle
- 12 Schloss Bellevue
- 13 Bundespräsidialamt
- 14 Siegestäule
- 15 Sovjetmonument
- 16 Monument voor de vermoorde Sinti en Roma
- 17 Hauptbahnhof Berlin
- 18 Hamburger Bahnhof – Museum für Gegenwart
- 19 Invalidenfriedhof
- 20 Holocaustmonument
- 21 Monument voor de vervolgte homoseksuelen
- 22 Verkeerstoren
- 23 Toren van Renzo Piano
- 24 Toren van Kollhoff
- 25 Beisheim Center
- 26 Wijnhandel Huth/ Daimler Contemporary
- 27 Marlene-Dietrich-Platz
- 28 Sony Plaza
- 29 Kaisersaal
- 30 Filmhaus
- 31 Dalf – Die Ausstellung
- 32 Martin-Gropius-Bau

▷ blz. 166

Mies van der Rohe ontwierp de Neue Nationalgalerie in 1961

Berlijn – veelgestelde vragen

Waar te beginnen?

Een ding is zeker: in Berlijn vind je niet alleen alles, maar ook van alles te veel. Daarom is het belangrijk om voor het bezoek een paar zaken op een rijtje te zetten. Wat is de reden van uw bezoek? Sightseeing? Een cultuurreis? Het leven in een metropool meemaken? Uitgaan? Ieder kan op grond van de antwoorden op die vragen zijn eigen persoonlijke Berlijnse mix samenstellen.

Nooit eerder in Berlijn geweest?

Dan zijn de **Brandenburger Tor** (zie Op ontdekkingsreis, blz. 114) en de **Pariser Platz** de beste plekken om te beginnen, ook al wemelt het er altijd van de toeristen. Niet ver van deze bezienswaardigheden liggen de **Reichstag**, het **Bundeskantleramt** en het **Holocaustmonument**. De **Brandenburger Tor** staat aan het begin van de grote boulev

vard van Berlijn, **Unter den Linden**, die naar de **Alexanderplatz** leidt.

Berlijn in één dag – wat mag u niet missen?

Berlijn heeft twee centra: het ene ligt rond **Unter den Linden/Friedrichstraße** in het oosten van de stad, het andere rond de **Kurfürstendamm (Ku'damm)** in het westen. Daartussen liggen een heleboel bezienswaardigheden.

Beslist zien!

Doorkijkje bij de Alte Nationalgalerie